

zoιΥπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 55/19

Λουξεμβούργο, 2 Μαΐου 2019

Απόφαση στην υπόθεση C-614/17
Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida
Queso Manchego κατά Industrial Quesera Cuquerella SL και Juan Ramón
Cuquerella Montagud

Η χρήση εικονιστικών σημείων που συνιστούν υπαινιγμό στη γεωγραφική περιοχή με την οποία συνδέεται προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) ενδέχεται να στοιχειοθετεί παράνομο υπαινιγμό στην ονομασία αυτή

Η Industrial Quesera Cuquerella SL (IQC) διαθέτει στο εμπόριο τρία από τα τυριά της χρησιμοποιώντας ετικέτες που περιέχουν το σχέδιο ενός ιππότη, που μοιάζει με τις συνήθειες αναπαραστάσεις του Δον Κιχώτη ντε λα Μάντσα, ενός καχεκτικού αλόγου και τοπίων με ανομόμυλους και πρόβατα, καθώς και τις λέξεις «Quesos Rocinante» («Τυριά Ροσινάντε»). Οι εικόνες αυτές και η λέξη «Rocinante» παραπέμπουν στο μυθιστόρημα Δον Κιχώτης ντε λα Μάντσα του Μιγκέλ ντε Θερβάντες, αφού «Ροσινάντε» ήταν το όνομα του αλόγου του Δον Κιχώτη. Τα επίμαχα τυριά δεν καλύπτονται από την προστατευόμενη ονομασία προέλευσης (ΠΟΠ) «queso manchego», η οποία καλύπτει τα τυριά που παρασκευάζονται στην περιοχή της Λα Μάντσα (Ισπανία) με πρόβειο γάλα, τηρουμένων των προδιαγραφών της ΠΟΠ αυτής.

Το Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego (Ίδρυμα) είναι αρμόδιο για τη διαχείριση και την προστασία της συγκεκριμένης ΠΟΠ. Στο πλαίσιο αυτό άσκησε αγωγή κατά της IQC και του Juan Ramón Cuquerella Montagud με αίτημα να αναγνωριστεί ότι οι ετικέτες οι οποίες χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό και την εμπορία των τριών αυτών τυριών που δεν καλύπτονται από την ΠΟΠ «queso manchego», καθώς και η χρήση των λέξεων που προαναφέρθηκαν προσβάλλουν την επίμαχη ΠΟΠ. Ειδικότερα, το Ίδρυμα θεωρεί ότι οι ετικέτες και οι λέξεις αυτές συνιστούν παράνομο υπαινιγμό στην ΠΟΠ αυτή, κατά την έννοια του κανονισμού για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων¹.

Τα ισπανικά δικαστήρια έκριναν σε πρώτο και δεύτερο βαθμό ότι τα σημεία και οι ονομασίες που χρησιμοποιεί η IQC για την εμπορία των τυριών αυτών συνιστούν υπαινιγμό στην περιοχή της Λα Μάντσα, αλλά όχι κατ' ανάγκην στο τυρί «queso manchego» που καλύπτεται από την ΠΟΠ. Το Tribunal Supremo (Ανώτατο Δικαστήριο, Ισπανία), επιληφθέν της υποθέσεως, ερωτά το Δικαστήριο, αφενός, αν μπορεί να δημιουργηθεί υπαινιγμός σε καταχωρισμένη ονομασία με τη χρήση εικονιστικών σημείων και, αφετέρου, αν η χρήση τέτοιων σημείων που συνιστούν υπαινιγμό στη γεωγραφική περιοχή με την οποία συνδέεται μια ΠΟΠ μπορεί να συνιστά υπαινιγμό στην ονομασία αυτή, μεταξύ άλλων και σε περίπτωση που τα εν λόγω εικονιστικά σημεία χρησιμοποιούνται από παραγωγό εγκατεστημένο στην περιοχή αυτή, του οποίου ωστόσο τα προϊόντα δεν καλύπτονται από την ως άνω ονομασία.

Με τη σημερινή απόφασή του, **το Δικαστήριο αποφαινεται ότι μπορεί να δημιουργηθεί υπαινιγμός σε καταχωρισμένη ονομασία με τη χρήση εικονιστικών σημείων.** Το Δικαστήριο επισημαίνει κατ' αρχάς ότι ο κανονισμός προβλέπει ότι οι καταχωρισμένες ονομασίες προστατεύονται από οιοδήποτε υπαινιγμό και ότι η χρήση της λέξης «οιοδήποτε» αντανάκλα τη βούληση του νομοθέτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης να προστατεύσει τις καταχωρισμένες ονομασίες, λαμβάνοντας υπόψη ότι υπαινιγμός μπορεί να δημιουργείται μέσω λεκτικού στοιχείου ή

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 510/2006 του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2006, για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων (ΕΕ 2006, L 93, σ. 12).

εικονιστικού σημείου. Το καθοριστικό κριτήριο για να διαπιστωθεί αν ένα στοιχείο συνιστά υπαινιγμό στην καταχωρισμένη ονομασία είναι το αν το στοιχείο αυτό μπορεί να ωθήσει τον καταναλωτή να ανακαλέσει ευθέως στην μνήμη του, ως εικόνα αναφοράς, το προϊόν που φέρει την ονομασία αυτή. Το Δικαστήριο προσθέτει ότι ο σκοπός της παροχής σαφούς, συνοπτικής και αξιόπιστης πληροφόρησης στον καταναλωτή, προκειμένου αυτός να ενημερώνεται επακριβώς για την προέλευση του προϊόντος, διασφαλίζεται ακόμη καλύτερα όταν η καταχωρισμένη ονομασία δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο υπαινιγμού μέσω εικονιστικών σημείων. Στο αιτούν δικαστήριο εναπόκειται να εκτιμήσει συγκεκριμένα αν τα επίμαχα εικονιστικά σημεία μπορούν να θυμίσουν ευθέως στον καταναλωτή τα προϊόντα που φέρουν καταχωρισμένη ονομασία.

Το Δικαστήριο διαπιστώνει στη συνέχεια ότι η χρήση εικονιστικών σημείων που συνιστούν υπαινιγμό στη γεωγραφική περιοχή με την οποία συνδέεται μια ονομασία προέλευσης μπορεί να συνιστά υπαινιγμό στην ονομασία αυτή, μεταξύ άλλων και σε περίπτωση που τα εικονιστικά σημεία χρησιμοποιούνται από παραγωγό εγκατεστημένο στην περιοχή αυτή, του οποίου ωστόσο τα προϊόντα, καίτοι παρόμοια ή συγκρίσιμα με αυτά που προστατεύονται από την ονομασία αυτή προέλευσης, δεν καλύπτονται από την ως άνω ονομασία.

Πράγματι, ο κανονισμός δεν προβλέπει καμία εξαίρεση υπέρ παραγωγού ο οποίος είναι εγκατεστημένος σε γεωγραφική περιοχή που αντιστοιχεί σε ΠΟΠ και εμπορεύεται προϊόντα που, χωρίς να προστατεύονται από την ΠΟΠ αυτή, είναι παρόμοια ή συγκρίσιμα με τα προϊόντα που προστατεύονται από αυτήν. Επομένως, εναπόκειται στο Tribunal Supremo να εξετάσει αν υπάρχει εννοιολογική συνάφεια, αρκούντως άμεση και σαφής, μεταξύ των εικονιστικών σημείων που χρησιμοποιούνται από την IQC και της ΠΟΠ «queso manchego», η οποία παραπέμπει στη γεωγραφική περιοχή με την οποία συνδέεται, ήτοι στην περιοχή της Λα Μάντσα. Το αιτούν δικαστήριο πρέπει να βεβαιωθεί ότι τα εν λόγω εικονιστικά σημεία, ιδίως εκείνα που αναπαριστούν τον λογοτεχνικό χαρακτήρα του Δον Κιχώτη ντε λα Μάντσα, ένα καχεκτικό άλογο και τοπία με ανεμόμυλους και πρόβατα, μπορούν να δημιουργήσουν εννοιολογική συνάφεια με την ΠΟΠ «queso manchego», με αποτέλεσμα να ανακαλεί ο καταναλωτής ευθέως στη μνήμη του, ως εικόνα αναφοράς, το προϊόν που φέρει την ΠΟΠ αυτή. Συναφώς, το Tribunal Supremo οφείλει επίσης να εκτιμήσει αν πρέπει να αξιολογήσει από κοινού όλα τα σημεία, εικονιστικά και λεκτικά, που εμφανίζονται στα επίμαχα προϊόντα προκειμένου να προβεί σε συνολική εξέταση λαμβάνοντας υπόψη όλα τα στοιχεία που ενδέχεται να δημιουργούν υπαινιγμό.

Το Tribunal Supremo ερωτά επίσης το Δικαστήριο αν **η έννοια του μέσου καταναλωτή που έχει τη συνήθη πληροφόρηση και είναι ευλόγως προσεκτικός και ενημερωμένος και του οποίου την αντίληψη πρέπει να λάβει υπόψη το εθνικό δικαστήριο προκειμένου να κρίνει αν υφίσταται «υπαινιγμός» κατά τον κανονισμό** παραπέμπει στους Ευρωπαίους καταναλωτές ή μόνο στους καταναλωτές του κράτους μέλους όπου παρασκευάζεται το προϊόν διά του οποίου γίνεται υπαινιγμός στην προστατευόμενη ονομασία ή με το οποίο συνδέεται γεωγραφικά η ονομασία αυτή και όπου καταναλώνεται κυρίως το εν λόγω προϊόν.

Το Δικαστήριο υπογραμμίζει ότι η έννοια αυτή πρέπει να ερμηνεύεται κατά τρόπο που να διασφαλίζει αποτελεσματική και ομοιόμορφη προστασία των καταχωρισμένων ονομασιών έναντι κάθε υπαινιγμού στο σύνολο του εδάφους της Ένωσης. Εκτιμά επίσης ότι η εν λόγω έννοια **πρέπει να εκλαμβάνεται ως έννοια που παραπέμπει στους Ευρωπαίους καταναλωτές, περιλαμβανομένων των καταναλωτών του κράτους μέλους όπου παρασκευάζεται το προϊόν διά του οποίου γίνεται υπαινιγμός στην προστατευόμενη ονομασία ή με το οποίο συνδέεται γεωγραφικά η ονομασία αυτή και όπου καταναλώνεται κυρίως το προϊόν.** Το Δικαστήριο καταλήγει στο συμπέρασμα ότι στο Tribunal Supremo εναπόκειται να εκτιμήσει αν τα εικονιστικά και λεκτικά σημεία που αφορούν το επίμαχο προϊόν, το οποίο παρασκευάζεται ή καταναλώνεται κυρίως στην Ισπανία, ανακαλούν στη μνήμη των καταναλωτών του κράτους μέλους αυτού την εικόνα μιας καταχωρισμένης ονομασίας, η οποία, στην περίπτωση αυτή, πρέπει να προστατεύεται έναντι υπαινιγμού που λαμβάνει χώρα στο σύνολο του εδάφους της Ένωσης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν

επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582